

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Barbora Fiderová

Název práce: Metafyzika, filosofická antropologie a zvíře u Reného Descarta a Gottfrieda Wilhelma Leibnize

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je dle úvodu „objasnit definici metafyzická, fyzická a člověka u .. Descarta a .. Leibnize“. Nu, z hlediska takto (pro mne) nejasného cíle (cílů) a o hledně toho ne plně nejasných výsledků práce bych nemohl s jistotou tvrdit, zda je cíl splněn či nesplněn. Ale práce je zajímavá, je jistě napsaná odborným stylem, je „myslivá“. A je bakalářsky kvalifikovaná – což pokládám za splnění.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka vychází z množství převážně kvalitní literatury, se kterou stále pracuje, stále na různé práce odkazuje. (Raději bych zde ale i kritické studium primárních textů.) Výkon podává nepochybně náročný, v menším smyslu i teoretický, z větší části „pře-podávající“, se snahou „předložit“ koncepty autorů. Výklad se mi jeví být veden jejím vlastním rozvrhem. Začátek práce vypadá velmi seriózně, „připraveně“. V dalším výkladu Descarta a postupně pak stále více Leibnize autorka „bojuje“ o dobrý výklad, což chci ocenit, ale možná se to tak už nedaří. Tato práce sama (by) mi k pochopení Leibnize nepomohla. Mnohé jeho formulace či koncepce si pro mne prostě protirečí. Autorka tu ale jeho systém spíše jen (ne úplně) zachycuje a snaží se nějak samostatně předložit, což tady nestačí. V ne mi úplně jasných pasážích, resp. podle mne sice jí hodně propracovaných, ale stále ne zpracovaných dle potřeby vytcených témat, se věnuje tématu rozdílu člověka a živočicha. Větší pozornost věnuje totiž výkladům, které je mají založit, ale které by asi také ještě nějaký čas, práci a zraní potřebovaly. Přesto ale autorčin boj s uchopením obou autorů velmi oceňuji.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je velice dobrý, adekvátní náročnému tématu, stejně jako ostatní formální stránky – pokud jsem si všiml. Jen dost často chybí čárky ve větách, což není dobré pro jasnost myšlenek - a v úplném závěru – předposledním řádku práce, str. 38, vidím chybná „i“ při užití skloňování jmen obou autorů.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Fakticky bych měl víc připomínek k řadě formulací. Zarazilo mě to viditelně nejdříve u Descarta na str. 19, kde zkrácená Descartova argumentace ohledně ne-duchovosti zvířat dle mne docela „hrotí“ smysl Descartových slov. Sám bych měl za to, že Descartova slova spíše zaslouží kriticky prozkoumat, než zkrácením hrotit (že by nás zvířata v případě, že by měla rozum, nás mohla naučit svou řeč“, ale že by také „ve své /lepší/ dovednosti v něčem“ „jednala lépe ve všem“). Descartova tvrzení jsou zde i jinde mnohdy jen tvrzení bez důkazů, navzdory imperativům jeho slavné metody. Proto bych uvítal spíše více kritické práce s jeho vlastním textem. To by platilo i pro Leibnize, jemuž jsem pro jeho bohorovné užívání metafyzických i teologických tvrzení doslova „a la Bůh na stroji“ nikdy moc nerozuměl.

Po str. 19. následuje na str. 20 pro sled textu nepochopitelně autorčina „aktualizace“ (dnešní pohled) problému vědomí u zvířat. Tento ojedinělý autorčin komentář asi měl zůstat v první verzi práce (již předpokládám jako přípravou), nebo v současné verzi jen jako autorčina poznámka. Podobně mám problém s návazností i myšlenkami na str. 24-25: začíná to hypotetickým předpokladem o vztahů atomů a monád, zatímco Leibniz je jasně rozlišuje, pokračuje „dnešním ověřením“ „monadičnosti“ atomů pomocí „moderních technologií“ (co je tím míněno a jak by to bylo možné??), nejasné jsou mi čtvrté a třetí sdělení od konci prvního odstavce, pak to pokračuje zaváděním Berkeleyovského „srovnávání“, nejasno mi, proč, navíc pak s nešikovnou až nesmyslnou tezí o L.-ově obtíži „přijmout fakt, že náš svět není založen na hmotné skutečnosti“ (vždyť to sám Leibniz tvrdí, tak jakápak obtíž) .. a ještě pak do toho dle mne zbytečně a hlavně nevysvětleně vpadne Egon Bondy (snad jen

proto, aby bylo koho popírat?) - fakt této stránce textu nerozumím. – Zbyla takto z předchozích nárysů práce, nebo tu jen mám příliš nejasné percepcce já? A opět nerozumím ani návaznosti citace na str. 25. (Niméně Bondymu určitě rozumět nepotřebuji.) - Vysvětlíte mi to, co je na té stránce, prosím?

2. Také by se dal jasněji a zřetelněji vysvětlit rozdíl člověka a zvířat u obou autorů – zkusíte to u obhajoby? V textu práce se to spíše trochu ztrácí.

3. Nejasné je i vysvětlení „fyzická“ a „metafyzická“ podle „cíle práce“. Ale to si, myslím, budu nadále raději číst u obou autorů. :-)

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je pro mne výborná v tom, že se snaží docela seriózně pracovat s obtížnými tématy a v nějakém smyslu se jí to daří, stanoviska autorů jsou z textů získána a při všech úskalích docela přijatelně formulována. Uvítal bych kritičtější práci s předlohami, to by pak bylo skutečně filosofičtější. A také „tah“ na „pochopení“ možných smyslů vůbec té koncepce monád u Leibnize. Chápu asi, že pokus „postihnout určení zvířete“ z vyjádření v textech autorů je nějak formálně asi jednodušší, možná je to náhradní cíl(?). V každém případě bych uvítal větší projasnění práce. Ale oceňuji i výkon a složitost práce podané.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

„Výborně“ (s fousky).

Datum: 31.5. 2023

Podpis: